

Vergadering / project
Klankbordgroep Spoorbuurt

Datum vergadering
24 oktober 2023 19:00-22:00u – Wijkcentrum Ark van Oost

Aanwezig vanuit de gemeente

Jeroen Bosch (projectleider), Frank Heger (adviseur stedelijk water en riolering), Marloes Peters (project assistent), Stef van Roemburg (landschapsarchitect), Bas Bosman (adviseur verkeer), Nick Bontrop (adviseur groen)

Aanwezig vanuit Klankbordgroep

Hans de Raad, Hens Baltussen, Roos Jacobs, Nancy Kerkhofs, Paulien Driessen, Eric Nordbeck, Ad Dingemanse, Anne Ubbink, Geert van Moll

Vastellen Notulen vorige overleg

Jeroen heet iedereen welkom, legt uit waarom Bram er deze avond niet is en dat Marloes er bij is vanwege het zwangerschapsverlof van Floor.

Er zijn geen op- of aanmerkingen op het vorige verslag.

Een bewoner vraagt of Woonwaarts iets te zeggen heeft over de inrichting van de tuinen. Bram neemt dit mee in het overleg met de corporatie.

Een aantal bewoners geeft aan dat bij sommige burens het tuinmuurtje afgebroken is waardoor de voortuin nu als parkeerplek wordt gebruikt. Dit zou betekenen dat er voor deze tuinen de openbare ruimte niet ingericht kan worden, omdat anders deze personen niet kunnen parkeren. Hierop geeft Bas het antwoord dat als iemand in zijn voortuin parkeert en hiervoor een uitrit nodig heeft, diegene een uitrit vergunning bij de gemeente moet aanvragen. Hier kan in dat geval dan rekening mee worden gehouden in het ontwerp. Daarbij is wel aandachtspunt dat de muurtjes in de voortuinen beschermd stadsgezicht zijn en niet zomaar weg mogen.

Terugkoppeling acties sinds vorig overleg

Afspraak GGD valpreventie

Het bezoek van de GGD moet gezien worden als een pilotproject vanuit de GGD. Bram en Stef hebben samen met Geert en Paulien en een vertegenwoordiger van de GGD een rondje door de wijk gelopen en gekeken wat er te verbeteren valt. Voornamelijk kwamen de volgende aandachtspunten naar voren: de oversteekbaarheid (invalide afrit) van de Van 't Santstraat, de bollen bij de kruising Obrechtstraat – Van 't Santstraat en de algemene inrichting van de openbare ruimte. Het advies dat de adviseur meegaf was om meerdere zitplekken op te nemen in de wijk. Stef geeft aan dat uit deze wandeling geen zaken naar voren kwamen die voor een compleet nieuw inzicht zorgden.

Een lid van de klankbordgroep die meeliep tijdens de wandeling geeft als aanvulling aan de aansluiting van het Limos park naar de wijk aandacht behoeft. Hij zou graag een aparte wandel- en fietsroute zien. Ook vraagt het lid hoe een woonerf gedefinieerd wordt.

Stef geeft aan dat het opnieuw bestraten al een aanzienlijke verbetering geeft voor de toegankelijkheid. Een aparte padenstructuur past niet in het beeld van een woonerf. Sommigen straten zijn al erg smal, een aparte padenstructuur past daar simpelweg niet in. De boomwortelopdruk is nu het grootste probleem, ook sommige aansluitingen naar het Limos park kunnen verbeterd worden. Deze maatregelen worden in het ontwerp opgenomen. Wat een woonerf exact inhoudt is vastgelegd in richtlijnen.

Raadsbezoek klimaatadaptatie

Het raadsbezoek aan de Spoorbuurt vond plaats op 13 september 2023. Er waren geen bewoners aanwezig. Dit raadsbezoek stond in het teken van de vaststelling van de klimaatadaptatiestrategie. Ambtenaren die zich bezig houden met de klimaatadaptatie hebben de raadsleden onder andere in de Spoorbuurt geïnformeerd over de problemen die het veranderende klimaat kan veroorzaken en welke oplossingen onderzocht worden om die problemen het hoofd te kunnen bieden. In de Spoorbuurt heeft ook een vertegenwoordiger van de woningbouwvereniging toegelicht waar zij tegen aan lopen aangaande klimaatadaptatie.

Afspraak vertegenwoordiging Hulpdiensten

Bas en Jeroen hebben de buurt geschouwd met vertegenwoordigers van de hulpdiensten. De wijk is erg krap ingericht met het oog op de bereikbaarheid door brandweerwagens. Een brandweer auto heeft een vrije ruimte nodig van 3,50 meter breed en 4,2 meter hoog bij een éénrichtingsweg. Ook is er aandacht gevraagd voor het vrij houden van ruimte voor opstelplaatsen voor de brandweer. De brandweer stelt eisen aan de maximale afstand van een opstelplaats tot een voordeur. Uit die eisen volgt een ontwerpaanpassing in de Obrechtstraat. Aan het einde van de straat bij het scherm moet ruimte vrijgehouden worden voor een opstelplaats en deze plaats moet via het fiets/wandelpad verlaten kunnen worden. Deze eis wordt vertaald naar het ontwerp. De doorgang voor de brandweer wordt mogelijk gemaakt, voor auto's blijft deze straat een éénrichtingsweg.

Een bewoners vroeg zich af of een brandweer auto groter is dan een vuilniswagen, omdat die nu ook gewoon door de straten rijdt. Een andere bewoner geeft aan dat de brandweer zich aan moet passen aan de infrastructuur, zodat deze voorruit in kan rijden en achterruit uit kan rijden. Bas geeft hier aan dat een vuilniswagen groter is, maar deze dienst stelt lagere eisen aan de inrichting van de openbare ruimte dan de brandweer. Ten aanzien van het achteruitrijden hebben we aan de eisen van de brandweer te voldoen, die niet alleen het belang van de bewoner, maar ook het belang van de dienstverlener dienen. Een dienstverlener moet een brandlocatie veilig kunnen verlaten ten tijde van een calamiteit.

Locatiebezoek Diepenbrockstraat en School

Ook hebben Bas en Jeroen de situatie in de spits geschouwd in de Diepenbrockstraat en nabij de school. Bas geeft aan dat het verkeer zich gedraagt zoals uit de theorie te verwachten is. Het ontwerp voor de aanpassing van de rijrichting in de wijk hoeft niet te worden gewijzigd. Bewoners geven aan dat het fijn zou zijn als er meer uitwijkplekken komen in deze straat. De verwachting is dat op de toegevoegde uitwijkplekken geparkeerd gaat worden, zoals dat op andere plekken in de buurt op dit moment ook gebeurt.

De situatie ter plekke van de school lijkt op dit moment goed te werken. Bewoners geven aan dat wanneer het regent er meer verkeer is, omdat er dan meer kinderen met de auto gebracht worden. Bewoners van de Wagenaarstraat geven aan dat het wel veel minder is geworden na het plaatsen van het paaltje en dat er vaak maar 2 of 3 auto's de wijk in rijden om kinderen af te zetten. Het projectteam ziet dan ook geen aanleiding om de huidige situatie te wijzigen.

Afstemming Woonwaarts m.b.t. afkoppeling en vergroening

Met Woonwaarts wordt nog onderzocht in welke vorm infiltratie op eigen terrein te regelen is. Het is al wel duidelijk dat de afkoppeling minder omvangrijk kan zijn door de benodigde doorspoeling van de waterafvoer van de achterzijde van de woningen. De afkoppeling van de regenpijp aan de voorzijde van de woningen benadert Woonwaarts positief. De vraag is echter hoeveel die afkoppeling bij kan dragen als het water niet in de voortuin kan infiltreren en alsnog via de riolering wordt afgevoerd. Bram gaat de afkoppeling verder verkennen na zijn verlof.

Bewoners geven aan dat zij van Woonwaarts akkoord hebben gekregen voor de afkoppeling aan de voorzijde van de woningen. Bewoners geven aan dat Woonwaarts ook meer kan doen bij het vrij komen van woningen. Vergroening van de tuinen zou het uitgangspunt moeten zijn. Het initiatief aan de bewoner overlaten lijkt niet het beste uitgangspunt.

Start aanbesteding

Begin deze maand is gestart met de aanbesteding. Het doel is om de aannemer vroeg in het project te betrekken. De aannemer gaat samen met het projectteam het schetsontwerp verder uitwerken naar een technisch voorlopig ontwerp. Bewoners vragen zich af of er wordt gekeken of de aannemers wel groen zijn en zuinig werken. Binnen de aanbesteding is dit één van de belangrijkste vragen die we de inschrijvende partijen hebben voorgelegd. Het streven is het project emissiearm uit te voeren, binnen het beschikbare budget.

Bespreken reactienota

Jeroen controleert of alle betrokkenen de reactienota hebben kunnen doornemen, en dat blijkt het geval te zijn. De opmerkingen van de bewoners, die tijdens het vorige overleg en na de vakantie zijn ingediend, zijn verwerkt. Daarnaast is er in de buurt opnieuw een enquête gehouden. Al deze informatie is nu samengevoegd tot een concept vraag en - antwoord in de reactienota.

Een bewoner brengt het volgende naar voren: "Als het om speelsheid gaat, hebben we nu alle assen recht. Ik kan dit niet terugvinden in het ontwerp, wat de realisatie van snelheidsbeperking betreft. Het is nu rechter dan voorheen. Hoe verhoudt dit zich tot de veiligheid? Wanneer het om veiligheid gaat, moeten bepaalde normen worden vastgesteld en moet worden getoetst of het ontwerp daaraan voldoet. Wat stel je als doel voor in termen van een woonerf en het realiseren van veiligheid? Ik vermoed dat het verhogen van de veiligheid ook kan bijdragen aan de speelsheid van de inrichting." Stef wijst erop dat we de vorige keer hebben laten zien dat de assen wel degelijk verschuiven, zij het in mindere mate. Aanvullend op de verspringing van de as van de weg door het aanbrengen van plantvakken worden op verschillende plaatsen in de wijk drempels aangebracht. We verwachten dat met de gekozen inrichting de snelheidsbeperking kan worden gerealiseerd.

Bas voegt nog toe dat als de auto het enige ontwerpvoertuig is, het ontwerp speelser kan zijn. Maar met de brandweer in het achterhoofd moeten we nog steeds aan de norm voldoen. Het doel is om een woonerf in te richten waar men stapvoets rijdt en waar het tevens uitnodigend is om stapvoets te rijden.

De reactienota is nog niet volledig doorgenomen. Mochten er nog vragen of opmerkingen zijn, dan kunnen deze voor 2 december bij ons worden gemeld via spoorbuurt@nijmegen.nl. Het schetsontwerp wordt op 2 december gepresenteerd, waarbij de klankbordgroepleden nogmaals op- of aanmerkingen kunnen maken. In het volgende klankbordgroepoverleg staan we uitgebreider stil bij de ontvangen reacties en de antwoorden van het projectteam daarop.

Presentatie doorontwikkeling ontwerp

Aanpassing SO

Om de brandweer te toetsen, hebben we een wandeling door de wijk gemaakt en gebruikgemaakt van een digitale simulatie. Daarbij hebben we vastgesteld dat bij de groenvakken onvoldoende ruimte is en dat het eerste schetsontwerp niet geschikt is voor de brandweer. De blauwe lijnen markeren de benodigde ruimte voor de brandweer om een bocht te kunnen maken. Bij kruispunten streven we naar vergroening. In de simulatie van de brandweer en vuilniswagens zien we dat op sommige plaatsen de bochten niet goed genomen kunnen worden, zonder schade aan de beplanting aan te brengen. Bij bepaalde groenvakken moeten de bochten iets langer worden, waardoor de groenvakken iets kleiner worden. De oorspronkelijke afmetingen waren te ruim, en we passen deze 'met een kaasschaaf aan' om zoveel mogelijk groenvakken te behouden.

Een essentieel punt voor de brandweer is dat er ruimte moet zijn om te kunnen staan (de opstelplaats). De zwarte cirkels geven de locaties van de brandkranen aan. De opstelplekken zijn aangegeven met blauwe vlakken en moeten minimaal 5 bij 10 meter zijn, zoals geëist door de brandweer. De afstand van de brandkranen naar de opstelplek mag niet langer zijn dan 40 meter. We streven ernaar de opstelplekken zo te realiseren dat er zoveel mogelijk groen behouden blijft.

In een woonerf is het alleen toegestaan om te parkeren op plekken die zijn aangegeven met een P. Overal waar nog ruimte beschikbaar is, streven we naar vergroening, en al het overige wordt ingericht als rijbaan of parkeervak

We streven ernaar het ontwerp nauwkeurig af te stemmen en ruimtes zo compact mogelijk te maken, met het oog op voldoende manoeuvreerruimte voor hulpdiensten.

Bewoners vragen zich af of er bij voortdurende handhaving borden zullen worden geplaatst voor de opstelplek van de brandweer. Ook zijn er zorgen over hoe een eenrichtingsweg functioneert in geval van brand. Stef geeft aan dat er meestal politie aanwezig is om de situatie te regelen, wat de dynamiek verandert. Er is ook een vraag over het parkeren in de Dunklerstraat, waar permanent auto's geparkeerd staan. Stef vermeldt dat het nu een haakse bocht is en dat er een bocht is toegevoegd met vergroening.

Toets Bomen

Hoe ziet de huidige situatie eruit? Er zijn enkele bomen die moeten worden gekapt. Bij het beoordelen van het huidige bomenbestand, blijkt dat sommige bomen nog ongeveer 15 jaar kunnen overleven. Echter, als de toekomstverwachting van een boom door het veranderende klimaat (door verdroging of vernatting) het waarschijnlijk niet gaat redden, is het verstandig om deze nu te kappen en te vervangen door een boom die het veranderende klimaat wel kan overleven. Bomen met een misvormde kroon of vergelijkbare problemen worden verwijderd en vervangen door nieuwe bomen. Het betekent dus niet dat alle bomen worden verwijderd, maar slechts enkele van hen.

In het gepresenteerde ontwerp worden bomen met een rode omranding aangeduid als bomen die moeten worden verwijderd. Bomen met een lichte kleur vertegenwoordigen nieuwe bomen die momenteel nog niet aanwezig zijn. De bruine stippen markeren locaties waar we grote heesters (struiken) zullen planten, die aanzienlijke hoogte bereiken, omdat er ondergronds kabels en leidingen liggen.

Er wordt gevraagd welke bomen er geplant zullen worden. Nick kan daar op dit moment nog geen uitspraak over doen. Tijdens de presentatie van het voorlopige ontwerp wordt ook het groenplan gepresenteerd, waarin boom- en plantsoorten zijn opgenomen.. Bewoners vragen ook waarom er op open plekken geen bomen worden toegevoegd. Stef geeft aan dat als we het gewenste aantal parkeerplekken willen behouden, er keuzes moeten worden gemaakt. Op deze manier zijn er momenteel 200 parkeerplekken, en het toevoegen van bomen op lege plekken zou het aantal parkeerplekken verminderen. Meer bomen betekent minder parkeerplekken.

Er ontstaat enige verwarring over een boom in de Wagenaarstraat. Op Atlas is te zien dat er een grote en een kleine boom staan, maar de grootte van de grote boom klopt niet helemaal. Het projectteam zal de gegevens nogmaals controleren en zij nodigt de klankbordgroep uit om eventuele ontbrekende bomen bij ons te melden via spoorbuurt@nijmegen.nl.

Invulling groenvakken

Bij het bekijken van het ontwerp streven we ernaar om van de minder groene (minder gras) reguliere plantvakken groenere buurtplekken te maken. Voor de groenere vakken willen we buurtplekken creëren, maar hiervoor moeten we nog in gesprek gaan met de bewoners. We hebben verschillende ideeën voor de buurtplek, zoals speelaanleidingen, zitelementen of een buurttuin. We horen graag wat jullie hier zouden willen zien. Het is van groot belang dat de direct aanwonenden hierbij worden betrokken. Hoewel er momenteel een speeltuin is in het Limospark, willen we toch speelse elementen toevoegen, zoals stenen of boomstronken. We moedigen jullie aan om samen na te denken over de gewenste invulling. De gekozen plekken bieden extra ruimte, en we staan open voor eventuele alternatieve ideeën die jullie samen zouden willen besluiten. We moeten nog een geschikt tijdstip afspreken om definitieve beslissingen te nemen.

Bewoners uiten diverse reacties met betrekking tot de invulling en locatie van de groenvlakken. Sommigen vinden het een leuk idee op goede locaties, terwijl anderen betreuren dat in de westzijde van de wijk meer ruimte voor ontmoeting is gereserveerd..

Een aantal bewoners geeft aan dat ze het plein in het midden volledig als ontmoetingsplek willen, zonder autoverkeer. Er is ook de suggestie dat aan beide zijden van de woningen in het midden een groenvlak misschien te veel is, en dat er deels parkeergelegenheid kan komen met een boom, terwijl aan de andere zijde alleen een groenvlak blijft. Enkele bewoners geven toe dat ze zich mogelijk hebben vergist in de noodzaak van een ontmoetingsplek. Zorgen worden geuit over schaduwplekken, maar het is vermeldenswaardig dat er ook bomen op de ontmoetingsplekken zullen worden geplaatst.

De kernvraag is uiteindelijk: hebben we nu te veel buurtplekken? Als er aan de ene zijde één is, willen we dan ook een buurtplek aan de andere zijde? Is het mogelijk om een groenvlak op te heffen en het een andere invulling te geven?

Uiteindelijk is de conclusie dat één ontmoetingsplek kan komen te vervallen en een andere invulling kan krijgen. Stef past het ontwerp hierop aan. Ook volgt uit de discussie een aanpassing binnen de oostzijde van de Sweelinckstraat. Aan de zuidzijde wordt een extra boom toegevoegd.

Plantvakken

Het is mogelijk om plantvakken te adopteren, maar dan is het ook noodzakelijk om ze te onderhouden. Anders zullen ze een standaard invulling krijgen. Bij de nieuwe bomen is het mogelijk om te beginnen met het inplanten van een kruidenmengsel, maar dit is niet haalbaar bij bestaande bomen. Door deze afwisseling ontstaat variatie in de buurt, waardoor het geheel niet eentonig wordt.

Obrechtstraat-Limos

We zullen het pad iets van de woning af verplaatsen. Gezien de verwachting dat zowel fietsers als voetgangers er gebruik van zullen maken, stellen we voor om het pad breder te maken dan oorspronkelijk getekend is, namelijk 2,5 meter breed.

Verkeer

Er zijn vragen gerezen over langs en dwars parkeren. Als uitgangspunten hebben we een afstand van ongeveer 18 meter aangehouden. Met dwars parkeren is er dan ruimte voor 7 auto's. In smalle straatjes van 10 meter is er echter onvoldoende ruimte voor dwars parkeren. Bij langs parkeren zijn de parkeervakken iets smaller en je hebt 6 meter lengte nodig om erin en eruit te komen, waardoor er mogelijkheid is voor 6 plekken. Terugkomend op de vraag: welke invulling willen we voor de openbare ruimte? Moet parkeren domineren of moeten groenvlakken de overhand hebben? Bewoners merken op dat het langs parkeren een rechte weg van voor naar achteren creëert, waardoor de omgeving minder speels wordt en hard rijden niet voldoende wordt afgeremd. Daarvoor creëren we drempels op de kruispunten. Deze drempels kunnen ook het water vasthouden en naar de groenvakken leiden. Hierdoor wordt een groene wijk gecreëerd, waarbij de snelheid wordt verminderd. Optimalisatie kan plaatsvinden door een zigzagpatroon bij de bomen extra te benadrukken door de onderbeplanting.

Laadpalen

Twee oplaadpunten bieden ruimte voor 4 parkeerplaatsen voor elektrische auto's. Twee parkeerplaatsen worden toegewezen in de Sweelinckstraat en twee langs de Van 't Santstraat ter hoogte van de Obrechtstraat.

Diversen

Voor de leveringszekerheid van stroom door Liander moeten er twee middenspanningsruimtes (MSR's) worden bijgeplaatst en één vervangen. De ruimte in de Obrechtstraat blijft gehandhaafd, de ruimte die aan het achterpad achter Sweelinckstraat 31/33 is gelegen moet worden vervangen. Op verzoek van Liander moet het projectteam binnen bepaalde zoekgebieden deze drie MSR's opnemen in de openbare ruimte. De MSR's zijn op dit moment voorzien aan het pad richting de school (Wagenaarstraat), één nabij het kruispunt Diepenbrock- / Dunklerstraat en één bij het hondenveldje. Een bewoner wijst erop dat bij een van de voorgestelde locaties een kunstwerk aan de muur hangt en stelt voor om deze naar het Limos te verplaatsen, aangezien zij meer ruimte hebben. Stef en Jeroen geven aan dat het niet wenselijk is om deze voor iemands deur te plaatsen en dat er naar alternatieve opties moet worden gekeken. Het blijft een uitdaging om een geschikte locatie te vinden waar niemand nadelige gevolgen ondervindt. Hierop wordt later nog teruggekomen.

Vooruitblik buurtbijeenkomst

Op 2 december wordt de inloopbijeenkomst georganiseerd.

De buurt wordt opgedeeld en de delen (west, midden, oost) worden gekoppeld aan een tijdschema, omdat het niet mogelijk is alle bewoners tegelijk te ontvangen in restaurant Bollyfoods. De wethouder wil voor de bijeenkomst graag met leden van de klankbordgroep een ronde door de buurt maken. Wie daarbij wil aanhaken wordt verzocht dit per mail kenbaar te maken. Deze e-mail kan gestuurd worden naar Spoorbuurt@nijmegen.nl.

Uiterlijk één week voor de bijeenkomst wordt het ontwerp in de wijk opgehangen en kan deze ingezien worden via MijnWijkplan. Zo hebben alle buurtgenoten een week de tijd om na te denken over het ontwerp en over de vragen die hij of zij wil stellen. In een brief worden alle bewoners van dit voornemen op de hoogte gebracht.

Afsluiting en rondvraag

Er wordt gevraagd of er een overzicht gemaakt kan worden van de nieuwe versus de oude parkeersituatie. Bewoners willen graag duidelijk kunnen zien waar meer en minder parkeervakken ontworpen zijn.

Stef vraagt de klankbordgroep om suggesties aan te leveren voor de containers. Hoe is dat nu georganiseerd? Ook wordt er gevraagd om na te denken over aanvulling van bladerkooien.

Er wordt aangegeven dat de MSR onder het kunstwerk geen gewenste plek is voor een dergelijk object. Stef geeft aan dat vanuit het nutsbedrijf er een bepaalde verdeling van MSR's moet komen. De zoektocht naar de meest geschikte plekken is nog niet afgerond. Bewoners geven nog een suggestie voor de aankleding van deze MSR's. Kan deze omgeven worden door mooie planten? Stef geeft aan dat er wel ruimte moet zijn om te werken. Met planten er om heen wordt de benodigde ruimte wel erg groot.